

OBEC CHVALČOV OZNAMUJE

ČÍSLO 1 ROČNÍK XLV

LEDEN – ÚNOR 2013

Děti ZŠ Chvalčov

Milí čtenáři,

letošní historicky první veřejná volba českého prezidenta v dějinách naší země rozčeřila hladinu nezájmu o věci veřejné. A to je dobře. O volbě se mluvilo všude, na zastávkách autobusů, ve třídách základních škol, o hospodách a internetu ani nemluvě. Už je to tedy za námi a novým prezidentem České republiky byl zvolen pan Miloš Zeman. Jeho příznivci slaví, odpůrci pláčou. Mezi občany a voliči byla vytvořena velká propast, pan kníže a český zeman jsou postavy natolik protichůdné, že se bude jen stěží hledat most, který by voliče opět spojil. Na světě existují tři zásadní věci, které dokáží rozdělit národy a generace na celá desetiletí. Je to majetek, politika a náboženství. Nyní stojíme na hraně, kdy se rozhoduje, zda nás politika učiní vzájemně dlouhodobě nesmiřitelnými. Myslím, že je v zájmu nás všech to nedovolit. Upřímně se přiznávám, že pan Miloš Zeman nebyl mým kandidátem v žádném kole voleb, a je mi líto, že „můj“ kandidát není naším prezidentem. Nicméně realita je jaká je. Myslím, že je důležité pochopit, že když už se něco stane, náš postoj k dané situaci určuje její další směr. Nadávat a spílat neustále dokola, že věci jsou jinak než bychom si přáli, je náš národní sport. V tuto chvíli ovšem už tento druh sportu nikam nevede, je to jako střílení na prázdnou či vlastní branku.

Musíme věřit, že všechno je k něčemu dobré. Tato volba má jistě svůj účel. Naučme se odpouštět. Například bohatým lidem, že jsou bohatí. Nenávidět bohatství, úspěch a bohaté lidi, to je zoufalé dědictví naší společnosti. Bohatství není ani dobré ani špatné. Samozřejmě je hloupé svůj život zasvětit mamonu. Ale zrovna tak je hloupé pohlížet na bohatství skrze prsty. Ne všichni bohatí jsou automaticky zloději. Proč házíme všechny do jednoho pytle? Možná je to jednodušší, ale právě tato automatická reakce drží naši zemi v roli rukojmích. Spousta lidí kolem mě neustále řeší peníze a jak k nim přijít. A přitom nenávidí bohaté lidi! Anebo jim závidí! Celá naše země si přeje být bohatá a zbavit se zadlužení, všichni toužíme žít bez finančních starostí a nejistoty. A přitom na bohatství reagujeme negativně. Cítíte ten rozpor? Tento rozpor nedovolí, abychom bohatli. Je to, jako bychom toužili být zdraví a přitom nadávali na zdravé lidi kolem sebe. Pokud si člověk myslí, že je na zdraví něco špatného, nemůže být zdravý. To dá přece rozum. Pokud si myslí, že je na bohatství automaticky něco špatného, bude vždycky chudý. Odkud se má vzít prosperita země s takovým myšlením? Ze starého myšlení nové časy nikdy nemohou vzejít. Střílení do vlastní branky se pro naši unavenou společnost stává nadbytečným luxusem, pro který trpí celý tým. Vyhazujeme tedy mentální odpad do mentálních odpadkových košů. Udělejme revizi, které naše myšlenky jsou ještě funkční a které nikoliv. Těch zbytečných se zbavme bez lítosti. Všem se nám pak výrazně uleví.

Přeji všem šťastnou 13 po celý rok.

Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 5. 12. 2012

RO projednala a rozhodla:

- o tíživé situaci s polodivokými kočkami v lokalitě Paseky. Obec nejdříve osloví odbor životního prostředí v Bystřici p. H. a následně a opakovaně Krajskou hygienickou stanicí Kroměříž.
- o nákupu informační tabule s logem a názvem obce Chvalčov při vjezdu do obce.
- o zakoupení decimálky pro potřeby sběrného dvora

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z minulého jednání ze dne 7. 12. 2012.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 9. 1. 2013

RO projednala a rozhodla:

- o využití motivačního programu Elektrowinu k dovybavení Sběrného místa za 20 000,--Kč.
- a zamítá žádost o opravu místní komunikace v Lázních na tonáž, která by umožnila přepravu hlušiny z lomu Niva.
- a zamítá zveřejnění reklamy na obecním webu pro firmu D test.
- a souhlasí s dodatkem ke smlouvě na provozování obecního vodovodu. Pokud domácnost za kalendářní rok odebere více jak 50 m³ vody, dostane obec 300,--Kč.
- a souhlasí se zhotovením monitorovací smlouvy za r. 2012 na provoz tělocvičny/ dle směrnic EU/ za cenu 10 000,--Kč. Zprávu vyhotoví Ing. Symerská ze Zlína.
- a souhlasí s uzavřením pracovní smlouvy na dobu určitou pro správce obecních lesů a správcovou kulturního domu.
- o podání žádosti na Krajský úřad Zlínského kraje o dotaci na opravu křížku pod Kozincem.
- a souhlasí s úpravou dopravního značení na parkovišti před ZŠ a MŠ.
- a souhlasí se zařazením paní Anny Zapletalové do seznamu uchazečů o obecní byt.
- a souhlasí se zařazením 4 občanů do seznamu uchazečů o zaměstnání na VPP.
- a souhlasí se zveřejněním záměru o odprodej části obecního pozemku parc. č. 1163/6 v k.ú. Chvalčov, o výměře cca 4 m².
- a doporučuje ZO přijmout dar od pana Jiřího Krajcara, který má záměr obci darovat pozemek parc.č. 1138 o výměře 84 m² v k.ú. Chvalčov.
- a doporučuje ZO založit fond pro financování obnovy vodovodu a kanalizace v obci, v souladu se zákonem č. 274/2001 Sb. a podle vyhlášky 428/2001 Sb.
- a souhlasí a doporučuje ZO vybudování inženýrských sítí v ul. Javornické pro plánovanou stavbu 4 rodinných domů.

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z jednání z RO č. 27 a 28/2012.
- informaci starosty o problémovém převodu majetku TJ Chvalčov na Obec, na základě rozhodnutí katastrálního úřadu.

- informaci starosty o projektu vodovod a kanalizace v Poutní ul.
- informaci o opakovaně podané žádosti na společnost VaK Kroměříž o odkup kanalizace a vodovodu, který je v majetku obce Chvalčov.
- Hodnotící zprávu a zprávu o bezpečnostní situaci v teritoriu obvodního odd. Policie ČR v Bystřici pod Hostýnem za r. 2012.
- poděkování ředitele Diakonie Broumov za opakované sbírky šatstva a domácích potřeb pro potřebné v ČR, Asii, Africe a Ukrajině.
- informaci Ministerstva životního prostředí v pokračování průzkumů na území Rajnochovicka na možnost cyklického skladování zemního plynu na výměře 215,14 km².
- informaci Charity z Bystřice pod Hostýnem, že v obci Chvalčov bylo při Tříkrálové sbírce v pokladničkách celkem 19 739,-Kč, je to o 1 150,-Kč méně jak v r. 2012.

RO ukládá:

- starostovi dále jednat o možném způsobu převodu majetku TJ na Obec Chvalčov.
- starostovi jednat s majitelem firmy Harmonie o odprodeji dvou pozemků obci, které jsou na komunikaci v ul. Poutní.
- starostovi požádat Zlínský kraj, odbor školství o vyznamenání pro ředitele ZŠ a MŠ Chvalčov, Mgr. Zdeňka Hnilu.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalčov ze dne 14. 12. 2012

Zastupitelstvo obce projednalo

- a schvaluje program jednání, volbu ověřovatelů zápisu a sčítatele hlasů.
- a schvaluje zprávu o činnosti rady obce za období od 22. 11. 2012 do 14. 12. 2012.
- a schvaluje návrh rozpočtu obce na rok 2013 jako vyrovnaný, se závazným ukazatelem: objem příjmů a výdajů ve výši 17 750 000,00 Kč. Zároveň schvaluje, dle svých kompetencí vyhrazených zákonem o obcích, poskytnutí dotací a peněžitých darů dle návrhu rozpočtu na rok 2013 v té výši a těm právnickým a fyzickým osobám, jaké jsou uvedeny v tabulkové části tohoto materiálu.
- a schvaluje návrh rozpočtového výhledu finančního hospodaření na rok 2015 s příjmovou částkou 17 750 tis. Kč a výdajovou částkou rovněž 17 750 tis.Kč.
- a schvaluje návrh smlouvy na provozování obecního vodovodu s firmou SKD Lipník nad Bečvou na dobu od 1.1.2013 do 31.12.2013.
- a schvaluje odprodej části obecního pozemku parc. čísla 1163/6 v k.ú. Chvalčov pod domem č.p. 60 o výměře cca 3 m², panu Josefu Valčíkovi za cenu obvyklou. Veškeré náklady na odprodej hradí žadatel.
- a schvaluje zřízení věcného břemene pro firmu Jihomoravská plynárenská a.s., Brno na obecních pozemcích parc. č. 484, 479/16, 479/18, a 674, vše v k.ú. Chvalčova Lhota. Jednorázová úhrada za zřízení věcného břemene činí 500,00 Kč.
- a) a schvaluje rozpočtové opatření č. 6/2012 v projednaném znění.
- b) a rozhodlo o pověření rady obce Chvalčov k provedení možného rozpočtového opatření za měsíc prosinec 2012 v tomto rozsahu:
- zvýšení příjmů a výdajů schváleného rozpočtu o přijatou dotaci od úřadu práce na VPP.

- přesun prostředků v rámci schváleného rozpočtu v objemu jedné položky do 500 tis. Kč z důvodu objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu.
- zapojení zůstatku na bankovním účtu do rozpočtu roku 2012.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení č.14/2012 ze zasedání ZO Chvalčov dne 22. 11. 2012.
- rozpočty Svazku obcí, PMR a MASP na rok 2013.

Zastupitelstvo obce ukládá

- starostovi obce do konce roku 2012 pokus o vyjednání výhodnějších podmínek ke smlouvě o provozování obecního vodovodu s firmou SKD Lipník nad Bečvou na dobu od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

hospodaření v uplynulém roce skončilo příznivě, na obecním účtu zůstal 1,2 milionu Kč, 500 000 z toho však půjde na doplacení nové stezky pro pěší.

Pro letošní rok obec plánuje rekonstrukci chodníků podél parčíku Na Kamenci a v ulici Nové. V této ulici je na letošní rok plánovaná i rekonstrukce veřejného osvětlení, stejně jako v ulici Kroužky, Chrástka, Pod Matůškem a Pod Hostýnem. Dle finančních možností bude zmodernizováno veřejné osvětlení i v ulici Dědina. Osvětlení v uvedených lokalitách je v hodně špatném stavu, poruchové, nákladné na údržbu i na provoz. Předpokládaná celková cena uvedených záměrů by neměla převýšit 2,5 milionu Kč.

Kromě toho obec plánuje restaurování kříže pod Kozincem a revitalizaci parčíku Na Kamenci. Rovněž bude nová věžička na budově obecního úřadu, na kterou v loňském roce nedošlo a několik drobnějších více méně údržbových akcí.

Největší plánovanou stavbou letošního roku je kanalizace a vodovod v ulici Poutní v lokalitě Lázně. V tomto místě vzniká nová zástavba rodinných domků, dosavadní kanalizace je provizorní a naprosto nevyhovující, voda zde chybí. Projektová dokumentace pro územní řízení a stavební povolení je zpracovaná, podání žádosti na stavební úřad je otázkou dnů. Vzhledem k předpokládané finanční náročnosti stavby může dojít k jejímu rozdělení do dvou etap, zvláště když bude nutné zrekonstruovat i vozovku v ulici včetně výkupů cizích pozemků.

Kolik z plánovaných stavebních akcí bude dokončeno v letošním roce, bude záležet na úspěších dotačních žádostí a na skutečném plnění příjmové stránky rozpočtu obce. Plán může ohrozit i naléhavá havárie nebo živelní pohroma, což platí pro každoroční plánování.

Dotační žádost na zateplení naší Základní a Mateřské školy nebyla úspěšná, v letošním roce bude podána opakovaně. Pokud nevyjde napodruhé, příští rok plánuje obec zateplení včetně výměny oken pořídit z vlastních prostředků.

Na dobré cestě je získání územního rozhodnutí na opravu části průtahu v úseku od mostu v ulici Obřanské po vjezd do areálu školy.

Přeji všem pevně zdraví, pohodu a optimismus.

Ing. Antonín Stodůlka

Vítáme mezi nás nové občánky:

Matyáš SKÝPALA	narozen	18. 12. 2012
Jakub ČECH	narozen	19. 12. 2012
Pavel DOSTÁL	narozen	15. 1. 2013

Rodičům přejeme hodně radosti a maličkým samé štěstí!

Řady chvalčovských občanů opustily:

KOUSALOVÁ Jarmila	60 let
ŠAIBOCHOVÁ Jana	47 let
ANDRLÍKOVÁ Eva	41 let

Pozůstalým rodinám vyslovujeme upřímnou soustrast.

Z naší obce

Zpráva okrskové volební komise o výsledcích VOLBY PREZIDENTA, která se konala ve dnech 11. a 12. 1. 2013, druhé kolo volby ve dnech 25. a 26. 1. 2013

Okrsková volební komise ve Chvalčově pro volbu prezidenta republiky pracovala v celkovém počtu 12 členů.

Složení komise bylo následující:

zapisovatelka:	Marie Balvínová
předseda:	Mgr. Jaroslav Kurfürst
místopředseda:	Zdeněk Zycháček
členové:	Vlasta Barotová (delegována KSČM) Magdaléna Dostálová Michaela Jurášková Irena Kalabusová Josef Procházka Viera Sedlaříková Ing. Hana Svobodníková Jarmila Trňáková (delegována ČSSD) a Andrea Zábranská

Všichni členové okrskové volební komise složili předepsaný slib a vykonávali funkci v souladu s ustanovením § 18, odst. 5), zákona č. 275/2012 Sb., (zákon o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů).

Výsledky prvního kola volby prezidenta republiky ve volebním okrsku CHVALČOV:

- Celkový počet osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu voličů: 1296
- Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky: 833
- Počet odevzdaných platných úředních obálek: 832
- **Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem:** 829

K volbám prezidenta republiky ve I. kole se dostavilo 64,27 % voličů.

Pořadí jednotlivých kandidátů podle počtu platných hlasů v prvním kole volby:

umístění kandidáta v okrsku	Jméno a příjmení kandidáta	počet odevzdaných platných hlasů celkem	vylosované číslo kandidáta
1.	Miloš ZEMAN	187	6
2.	Karel SCHWARZENBERG	180	9
3.	Jan FISCHER	159	2
4.	Jiří DIENSTBIER	136	8
5.	Zuzana ROITHOVÁ	54	1
6.	Vladimír FRANZ	50	7
7.	Jana BOBOŠIKOVÁ	30	3
8.	Taťana FISCHEROVÁ	20	4
9.	Přemysl SOBOTKA	13	5
	C e l k e m	829	---

Výsledky druhého kola volby prezidenta republiky ve volebním okrsku CHVALČOV :

- Celkový počet osob zapsaných do výpisů ze stálého a zvláštního seznamu voličů : 1292
- Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky: 798
- Počet odevzdaných platných úředních obálek: 796
- **Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem:** 792

K volbám prezidenta republiky ve II. kole se dostavilo 61,76 % voličů.

Volební komise při práci.

Pořadí jednotlivých kandidátů podle počtu platných hlasů ve druhém kole volby:

umístění kandidáta v okrsku	Jméno a příjmení kandidáta	počet odevzdaných platných hlasů celkem	vylosované číslo kandidáta
1.	Miloš ZEMAN	442	6
2.	Karel SCHWARZENBERG	350	9
	C e l k e m	792	---

Co bychom měli vědět

Za ochranu přírody odpovídají výrobci i spotřebitelé

Češi se dovedou chovat ekologicky stejně jako obyvatelé skandinávských zemí. Jen se jim to musí trochu víc usnadnit. Dobré vůle nemají o nic méně než Norové, jen jsou o něco málo pohodlnější.

Je to vidět na příkladu vysloužilých elektrospotřebičů z domácností, které se u nás povinně sbírají a recyklují od roku 2005. Zatímco dřív byla vrcholem „recyklace“ amatérská demontáž kompresoru z lednice či motoru z pračky, při kterých unikla spousta freonů a oleje, dnes se daří materiály z odborně demontovaných spotřebičů z dřívější většiny znovu využít. Škodliviny již životní prostředí neohrožují.

Pravda, norské domácnosti odevzdávají ročně k ekologickému zpracování přes 15 kilogramů starých zařízení za každého svého člena, i když průměrná vzdálenost sběrného místa, na kterou je třeba dopravit každý spotřebič, aby se o něj mohli postarat odborníci, odpovídá menší hustotě osídlení.

Kompletní lednice

Drobné elektrozařizení určené k recyklaci.

Češi zatím zvládli jen něco přes čtyři kila. Stačilo to ale na splnění požadavků Evropské unie. O takovém úspěchu si může třeba Maďarsko, Slovensko nebo Polsko nechat jen zdát.

Čechům se to povedlo především díky opravdu husté a stále rozšiřované síti míst zpětného odběru, kterou systematicky budují už čtyři roky neziskové kolektivní systémy jako ELEKTROWIN. V roce 2005 navíc Češi začínali od nuly, zatímco Skandinávci nebo Švýcaři či Nizozemci a Belgičané své ekologické teze proměnili v činy o mnoho let dříve. Stali se tak vzorem pro celou Evropu.

Společný jmenovatel: odpovědnost

Společným jmenovatelem veškerého úsilí v oblasti vysloužilých domácích spotřebičů je odpovědnost. Ačkoli je legislativně odpovědnost na výrobcích, nezbyvá než apelovat na odpovědnost spotřebitelů-občanů.

Jde především o společnou odpovědnost za životní prostředí. Výrobci mají navíc kolektivní odpovědnost nejen za svou současnou produkci, ale i za všechny výrobky, které byly uvedeny na trh před 13. srpnem 2005, odkdy platí současný zákon o odpadech.

Po celou dobu fungování systému zpětného odběru a dalšího nakládání s vysloužilými spotřebiči, který se stal součástí každodenního života nás všech, se přesto objevují hlasy volající po změně. Ta by měla spočívat v přechodu na průběžně financovaný systém se zapojením jakéhosi zúčtovacího centra.

Současný vývoj, kdy se v Česku vlivem recese vysbírá víc starých spotřebičů, než je uvedeno na trh těch nových, ale ukazuje na správnost zvolené cesty. Právě pro bezproblémové zvládnutí konjunkturálních výkyvů jsou určeny finanční rezervy, které kolektivní systémy v drtivé většině vytvářejí.

Když nejde o trh

Nemylme se: výrobci, kteří většinu kolektivních systémů založili, se na trhu, ve volné podnikatelské soutěži, tvrdě střetávají. Usilují o vytvoření zisku a také jej úspěšně vytvářejí. Pěče o vysloužilé elektrospotřebiče je ale úplně jiná oblast.

Tady nejde o trh, tady nejde o podnikání a zisk. Proto jsou všechny kolektivní systémy ze zákona neziskové. Jde o službu veřejnosti, o službu životnímu prostředí, ke kterému se člověk nechoval vždy tak zodpovědně jako dnes.

Výrobci si to plně uvědomují a při plnění svých zákonných povinností a naplňování požadavků na společnou odpovědnost dovedou nechat jinak striktně fungující pravidla trhu stranou. Navzdory konkurenčním vztahům prosazují stejné cíle a aktivně pomáhají chránit to nejcennější, co máme – naši přírodu.

A spotřebitelé? I ti patří k různým skupinám, mají rozličné zájmy, rozmanitá povolání a mnohdy v osobním životě i různé vztahy. Když ale jde o ochranu životního prostředí, musíme opravdu bez ohledu na to všechno postupovat ruku v ruce.

Okénko nejen do školy

BERUŠKY A SLUNÍČKA – to je naše školička

*Huboval vrabčák na zimu,
škoda, že nemám peřinu...*

Vrabčák „hubuje“, možná i někteří dospělí, děti se však radují. Konečně můžeme na kopec. Vraťme se však do období, kdy sněhu bylo poskrovnu, a to do období před Vánoce, kdy se v naší mateřské škole uskutečnila:

- Návštěva ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem – „Procházka deštěm“ (předškoláci)
- Tvořeníčko s rodiči (děti si odnášely spoustu krásných výrobků)
- Čertovský den v MŠ (děkujeme rodičům za krásné a nápadité masky čertíků)
- Vystoupení v kulturním domě na Mikulášském odpolední a zpěv koledy před budovou školy při rozsvícení vánočního stroměčku
- Ukončení předplaveckého výcviku
- Návštěva divadla Šikulka v MŠ (3 pohádky – „O zlobivé sestřičce“, ...)
- Posezení u vánočního stroměčku s rozbalováním dárků
- Návštěva Denního stacionáře (děti ze třídy Sluníček zde vystoupily s divadelním představením „Vánoční pohádka“)
- Divadlo „Vánoční pohádka“ zahrály děti i svým kamarádům ze třídy Berušek
- Na divadlo „Vánoční pohádka“ se přišly do mateřské školy podívat i děti ze školní družiny

A už tu máme rok 2013 a:

- Sportovní den na Matůšku
- Návštěvu krmelce na Kozinci (obdarování zvěře jablíčky, kaštany)
- Návštěvu předškoláků v 1. třídě ZŠ
- Návštěvu předškoláků ve školní družině ZŠ
- Zápis předškoláků do 1. třídy ZŠ

Zápis dětí do mateřské školy se uskuteční 11. dubna 2013

Kolektiv učitelek MŠ

Okénko nejen do školy

Prosincem nám skončil rok a do nového jsme již udělali krok. Rok po roce střídá se to. Přejde zima, přijde léto, přejde léto, přijde zima, však ve škole je nám vždycky prima. Ani jsme se nenadáli a první pololetí ve škole máme úspěšně za sebou. A co všechno jsme od minulého vydání zpravodaje stihli?

- Ve středu 5. prosince 2012 jsme v KD ve Chvalčově přivítali Mikuláše s jeho družinou. A stejně jako v minulém roce, tak i letos všichni žáci přežili bez újmy, ač někteří měli skutečně namále. Zazpívali jsme si, pobavili se a poté jsme se všichni přesunuli před školu, kde se za doprovodu koled rozsvítil vánoční strom.
- Ve školní družině proběhla soutěž O zlatou vařečku. Obložené chlebičky a mísy vypadaly úchvatně. Pochvalu zaslouží všichni kuchtíci i kuchařky.
- Rýma ani kašel nás neodradily od další tradiční školní akce, čímž byla Noc ve škole – tentokrát laděna do vánočních barev. Tato akce se uskutečnila 20. prosin-

ce 2012 a zúčastnily se jí téměř všichni žáci naší školy. Učitelé si připravili řadu vánočních obyčejů, které si děti mohly vyzkoušet, poté si poslechny pohádku a pomalu se uložily ke spánku.

- Druhý den, tedy 21. prosince, se prostě nešlo učit. Třídní besídka následovalo vánoční muzicírování, kde se představilo hned několik šikovných zpěváků a muzikantů, mezi kterými byli publikem oceněni Rozárka Miškayová a Erik Schönwälder.
- Po Vánocích nebylo příliš času na lelkování. Žáci začali velmi zostrá a také úspěšně, a to na Tříkrálovém turnaji ve vybíjené. Odměnou jim bylo krásné třetí místo.
- V pátek 18. ledna jsme se opět přesunuli o několik desítek let do minulosti. Chvalčov zalily hromady květin a z každého rohu se linula laskavost, mír a láska.

Hippies ples.

Již devátý ročník v řadě retroplesů byl tento rok ovlivněn generací Hippies. Jako vždy i letos byl ples na výborné úrovni – skvělá organizace, promyšlená výzdoba, bohatá tombola, půvabné taneční vystoupení Nikolky Schönwälderové a Petra Pecháčka, originální oživení skupinou Tranzistor, ohňová barmanská show, osvěžující míchané nápoje, štědrí sponzoři, velká návštěvnost a hlavně Vaše podpora. Tímto ještě jednou velký dík všem, kteří se jakkoliv podíleli a pomohli při jeho přípravě.

A co nám bude dělat radost v následujících měsících?

- 25. února – 1. března – Jarní prázdniny
- 9. března – Dětský karneval (srdečně zveme všechny děti i jejich rodiče)

V naší škole můžete najít spoustu šikovných dětí, které baví pomáhat, tak jsme si řekli, že spojíme příjemné s užitečným a pomůžeme tam, kde je třeba. Michalka Láníková z Holešova je šestiletá holčička, která trpí vážnou nemocí a potřebuje speciální pomůcky, které mohou usnadnit její těžký osud. Chtěli bychom udělat radost, alespoň malou, proto darujeme část dosud nasbíraných víček od PET lahví právě jí. Prosim, připojte se a také přidejte ruku k dílu, vždyť i malým krůčkem může začít dlouhá a krásná cesta. Vršky můžete nosit do ZŠ Chvalčov, kde hned u hlavního vchodu naleznete sběrné místo.

V době vydání tohoto čísla proběhl zápis dětí do ZŠ, bližší informace naleznete na webu naší školy, popřípadě v dalším čísle tohoto zpravodaje.

Na závěr bychom rádi vyjádřili poděkování všem, kteří nám po celý rok 2012 byli nakloněni a neváhali nám jakkoliv pomoci.

Za žáky a učitele Kristýna Pavlíčková

SBÍREJTE VÍČKA

PRO MICHALKU

Michalka je těžce nemocná holčička.

Přijďte se k nám a sbírejte víčka od PET lahví.

Za vykoupené vršky chceme pořídit Michalce speciální upravenou sedačku do auta a speciální polohovací pomůcky.

michalka.lanikova@seznam.cz

telefon: 605432714

www.michalka-lanikova.cz

Něco pro bystré hlavičky

- 1) Procvičte si své mozkové závity a zkuste vyřešit naše hádanky.

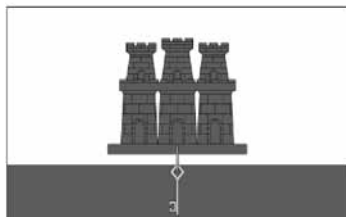
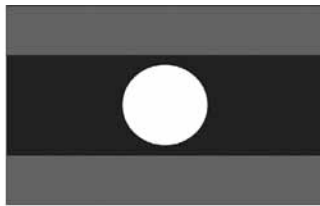
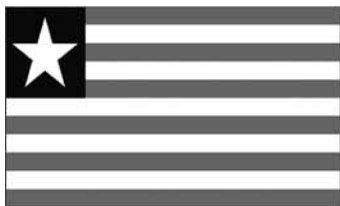
Tři muži se potápějí v řece, ale když vylezou z vody, jenom dva mají mokré vlasy.
Jak je to možné?

Metu, metu, nevymetu, nesu, nesu, nevynesu, až čas přijde, samo vyjde.

Jsem jenom kůže bez masa, sedím na kůži s masem a nesu kůži a maso. Co jsem?

Všechno žere, všechno se v něm ztrácí, stromy, květy, zvířata i ptáci; hryže kov i pláty z ocele, tvrdý kámen na prach semele; města rozvalí a krále skolí, vysokánské hory svrhne do údolí.

- 2) Kterým státům patří následující vlajky?

- 3) Dokonči pranostiku:

Únor bílý –

Netrkne-li únor rohem,

Když skřivánek v únoru zpívá,

Jestli únor honí mraky,

velká zima potom bývá.

staví březen sněhuláky.

pole sílí.

šlehne ocasem.

- 4) Které číslo je složeno z 55 tisíců, 15 stovek, 25 desítek a 5 jednotek?

Řešení z minulého vydání:

- 1) Společnou vlastností všech slov bylo, že jsou charakteristické svým tvarem. Stačilo tedy slova rozřídít. Nejprve vzít všechny čtverce, potom šestiúhelníky a nakonec kruhy či kružnice:

disketa suDoku šachOvnice

tangRam, bEnzen, matKa, pLástev

taNtrix, pnEumatika, obRUč, prSTen, frisbEe, MincE, KRUH, copYright

Přečtením velkých písmen dostáváme *Kdo řekl nerušte mé kruhy* a to byl Archimédés.

- 2) Text básničky v sobě skrývá hned několik čísel. Při podrobnějším zkoumání objevíte nějaké číslo v každém řádku.

Určitě vám nechybí odvaha pustit se do šifer.

Vyjednali jsme vám pro začátek něco snadného.

Tahle šifra je jen slabý odvar, přeci by vás neuhnanula?

Kdo trénuje denně mozek, nemusí jen tupě tápat.

Vemte jed na to, že na rozjezd věru není těžká.

Přece nad tím nebudete dřepět celý den.

Po řádcích tedy dostanete čísla 2, 1, 20, 15, 12 a 5. Nyní již stačí nahradit je odpovídajícími písmeny dle pořadí v abecedě. Správné řešení je slovo batole.

- 3) Spojovačka – myšák.

- 4) Morseovka je velmi stará šifra.

Zprávy z SOS vesničky

Adventní jarmark

Tento rok se poprvé SOS dětská vesnička zúčastnila vánočního jarmarku pořádaného obcí Chvalčov. Přípravy na jarmark začaly už v září. Děti vyrobily ve výtvarném a keramickém kroužku předměty na prodej. Například keramické svíčky, věnce, andílky, vánoční přáníčka nebo ozdobné závěsné koule. Děti si vyzkoušely také samotný prodej svých výrobků, který trval tři dny, od pátku 23. do neděle 25. listopadu v chvalčovském kulturním domě. Velká část výrobků se prodala a výtěžek bude sloužit k nákupu materiálů do kroužků. Příští rok se akce opět rádi zúčastníme.

Vánoční besídka 2012

taci fotek z akcí a života na vesničce za uplynulý rok. K dobré náladě přispělo také bohaté občerstvení, které přichystaly maminky s dětmi.

V pátek 21. prosince se v SOS dětské vesničce Chvalčov jako každý rok uskutečnila vánoční besídka. Zúčastnili se jí všechny rodiny a zaměstnanci vesničky. Bohatý program začal v 15 hodin hudebním vystoupením dětí pod vedením pana Balgy, které nám zazpívaly a zahrály vánoční koledy. Program byl prokládán rodinnými soutěžemi, hrou na pantomimu a tancem kolem židlí. Dále následovalo taneční vystoupení děvčat s břišním tancem v rytmu Španělska. Maminka Simona si připravila a přednesla s dětmi povídku o Vánocích. Závěr besídky patřil prezen-

Mgr. Alena Malá

Hokejové derby Zubrů se Vsetínem

Tradičně se v předvánočním týdnu vydáváme na hokejové utkání 2. hokejové ligy do Přerova a nebylo tomu jinak také tento rok. Tentokrát jsme mohli vidět v MEOaréně střetnutí přerovských Zubrů s týmem VHK Vsetín, na které se přišlo podívat 1500 diváků. Ještě jsme nestačili pořádně zahřát svá sedadla na tribuně, když se puk dostal poprvé do branky. Nakonec jsme viděli dohromady 11 gólů a

výhru Přerova v poměru 6:5. To, že lední hokej je tvrdá hra, která se nehraje v bílých rukavičkách, dokazoval i fakt, že dnes dva hráči nechali na ledě svoje zuby. Dětem se však dramatická sportovní podívaná líbila, a pokud v zimě přijdou mrazy, vyzkoušíme si sami hokej na zamrzlém rybníce.

Městské divadlo Zlín: "Ferda mravenec"

Inscenace o Ferdovi mravencovi – ještě to nás v týdnu před Vánoci čekalo. Vyjeli jsme tedy jako obvykle dvěma vozy v počtu 16 osob do Zlína, kde již v 14:30 začalo v Městském divadle představení, ve kterém jsme mohli sledovat příhody, trampoty a dobrodružství Ferdy, Brouka Pytlíka, Berušky a dalších postavíček z knih českého spisovatele, ilustrátora a entomologa Ondřeje Sekory. Představení, ve kterém nechybělo také plno písniček, se nám líbilo, a těšíme se, až zase příště vyrazíme do města obuvi za kulturou.

Mgr. Radim Kejík

Zprávy ze stacionáře

Ohlédnutí za předvánočním koncertem v denním stacionáři pro seniory ve Chvalčově

Stalo se tradicí, že se v předvánočním čase ve stacionáři schází společenství lidí, kteří chtějí v současném rychle tepoucím světě zpomalit a s nostalgií si navodit pocit pohody, klidu a lásky.

Tento rok jsme ve spolupráci se ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem připravili malý koncert, který jsme proložili mluveným slovem.

Hosty jsme přivítali v adventně vyzdobené místnosti stacionáře. Paní vedoucí všechny přítomné oslovila Vánoční básní od Jaroslava Seiferta a poté uvedla program žáků ZUŠ pod vedením Mgr. Magdy Čáslavové. Stacionářem se nesly tóny zobcových a příčných fléten za doprovodu kláves. V nabídce skladeb nechyběla dílka od takových autorů, jakými byli Haydn, Vivaldi, Telemann a Schubert. Koncert byl zakončen pásmem lidových koled, k němuž se svým zpěvem přidali všichni posluchači. Poté následovala krátká přestávka, která připravila společnost na druhou část programu. Tou bylo povídání o adventu, vzpomínání zúčastněných na příhody z vánočního období a zpívání koled. Po celou dobu bylo podáváno vánoční cukroví napečené klienty stacionáře a nechyběl ani domácí vánoční punč. Celý program byl zakončen úryvkem z knihy „V Africe mi říkali Sípho“ od Zdeňka Čížkovského, která pojednává o nevšedním vánočním prožitku současného misionáře a je ztělesněním lásky a pokoje pro všechny lidi www.vira.cz – sekce Vánoce (povídka Horké Vánoce).

To, že se lidé rádi ve stacionáři scházejí a těší se na další setkání, dokazuje, že stáří může být krásné, když se setká s pochopením a vstřícností.

Poděkování patří paní Mgr. Magdě Čáslavové a žákům ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem, dále klientům a pracovníkům stacionáře za přípravu pohoštění a také všem lidem, kteří za námi přišli a podělili se s námi o svou společnost a zážitky.

Přeji všem do nového roku hodně zdraví, štěstí a Božího požehnání.

Za Denní stacionář pro seniory ve Chvalčově

Ingrid Vaculíková

Různé

Jistě jste si mnozí všimli, že v našich hnízdech pro tříděný odpad přibyl na třech místech v naší obci červený kontejner s kytičkami. Slouží k odkládání drobných elektrospotřebičů, jako jsou např. rychlovarné konvice, holicí strojky, žehličky, fény, kulmy, ale i menší vysavače apod.

Tento kontejner nemůže být v každém hnízdě, protože dodávací firma Elektrowin počítá jeden na 500 obyvatel, proto máme v naší obci tři. Ten čtvrtý je na obecním úřadě, kde můžete odevzdávat i baterie a všechny typy nových žárovek, včetně zářivek.

Také upozorňujeme, že v naší obci již nebude probíhat sběr velkoobjemového odpadu tak jako v minulých letech. Všichni občané mají možnost 3 x týdně, a to v pondělí a středu v době od 14.00 do 17.00 hodin a v sobotu od 9.00 do 12.00 hodin odevzdat veškerý odpad.

Odpadové centrum Chvalčov

Odpadové centrum je pro občany obce Chvalčova a Loukova a majitele všech budov pro individuální bydlení a rekreaci v obou obcích.

Od podnikatelů a občanů z jiných obcí se přijímají pouze výrobky určené ke zpětnému odběru.

Příjem odpadu je zdarma.

Provozní doba:

Pondělí: 14.00-17.00

Středa 14.00 – 17.00

Sobota: 9.00 – 12.00

Co lze v odpadovém centru uložit

- objemný odpad z domácnosti: nábytek, koberce...
- nebezpečný odpad z domácnosti: barvy, oleje, baterie, akumulátory, pneumatiky, zamaštěné hadry, zbytky barev, ředidla, postřiky, léky i použitý obvazový materiál.
- využitelný odpad: neznečištěný papír, sklo, plasty, kovy...
- výrobky určené ke zpětnému odběru: televize, rádia, počítače, monitory, tiskárny, faxy, vysavače, ledničky, fény, výbojky a jiné elektrospotřebiče.
- železo a ostatní kovový odpad.
- stavební odpad v množství do ½ m³ (jeden přívesný vozík za osobní auto) na číslo popisné či evidenční a měsíc.
- biologicky rozložitelný komunální odpad, což je zejména tráva ze zahrádek, spadané ovoce a listí, organický kuchyňský odpad – slupky a odřezky z ovoce a zeleniny, použité čajové sáčky, logr z kávy a podobně. Dále odděleně dřevo ke štěpkování (větvě do tloušťky 80 mm, ořezy z živých plotů). Při velkém množství dřevního odpadu je možné objednat štěpkování na vlastním pozemku.
- nepřijímáme materiál z výkopů.

Každý návštěvník odpadového centra je povinen dodržovat Provozní řád Odpadového centra a pokyny obsluhy.

- ❖ Upozorňujeme, že **sbírka ošacení a domácích potřeb** pro Diakonii Broumov bude v našem kulturním domě v úterý 23.dubna 2013 v době od 14.00 hodin do 18.00 hodin. Sbírat budeme jako vždy veškeré oděvy, deky, peřiny, ručníky, utěrky, boty a potřeby pro domácnost. Vše ostatní bude upřesněno na plakátech.
- ❖ 13. února v 16.30 **promítání cestopisného dokumentu** v klubovně kulturního domu. Hostem bude paní Lacná a téma Rusko a Tajga.
- ❖ 22.–23. března se můžeme těšit na **tradiční chvalčovský šmigrust** v prostorách kulturního domu.
- ❖ Čeká nás také otevírání studánek u Sklenářky na Říce.

Kulturní rubrika

Předsilvestrovské posezení 2012

Koncem roku jsme se už potřetí po Vánocích sešli v kulturním domě na již skoro tradičním předsilvestrovském posezení s hudební skupinou PASEKY a jejími hosty.

V koledě „Na vánoce dlouhé noce“, kterou si v době vánoční vždycky rádi zazpíváme, si koledníci stěžují na nevlídné zimní počasí: „Ozíbe nás v prsty, paty, ani skřivan nezaspívá, každý se za pecu zhřívá.“

To ale neplatilo o osvědčené sestavě návštěvníků, kteří neváhali opustit teplo domova s blikajícími obrazovkami, ze kterých se valí mediálně známé zprávy, z nichž 9 z 10 připomíná černou kroniku – požáry, povodně, zemětřesení, tsunami, mordy, amnestie, havárie, výsledek prezidentských voleb, a vyrábí tak s našimi politiky blbou náladu. Ta se však i díky všem účinkujícím nekonala. K dobré náladě a pohodě přispěli tradičně Jindra s Mirkem i naše děvčata se svými dobrotami.

Předsilvestrovské posezení je určeno pro všechny generace, stejně tak byly zastoupeny všechny generace mezi účinkujícími.

Potěšilo nás nadějně houslové duo Lucka a Viktorka s vánočními melodiemi. Pak zatančila břišní tanec neskuutečně pružná Janečkova děvčata Barunka, Nikolka a Kristýnka. Názorně předvedla, jak se zbavit vánočních kilogramů. Oko přítomných paní, dívek, maminek i babiček potěšili naši kulturisté Martin a Jarek, vicemistr Česka, Evropy i světa v naturkultuřistice. Určitě by z kluků i Janečkových děvčat měl radost jejich dědeček a pradádeček, pan řídící Langer.

Duo Lucka a Viktorka.

Vystoupení kulturistů.

Nedávno ukončenou Stardance nám připomněli svým vystoupením – ukázkou latinských tanců rumba a čača – Martina a Vladko.

Vyvrcholením programu bylo exkluzivní vystoupení špičkové retroskupiny Tranzistor, při kterém si ti dříve narození připomněli zpěvácké idoly svého mládí.

Nemohla chybět tradiční bohatá a pestrá tombola. Chyběla ale větší účast.

40 účastníků na velký sál je přece jen málo.

Na začátku roku 2013 přejeme za PASEKY všem čtenářům co nejvíce dobrých rozhodnutí, k tomu hodně odvahy a zdraví pro jejich realizaci. Zpívejte a bavte se s námi při společných akcích ve Chvalčově.

Za PASEKY Ing. A. Kyncl

Setkání...

MgA. Veronika Bendová

V pátek 1. 2. 2013 proběhlo v naší chvalčovské knihovně setkání se spisovatelkou a scénáristkou MgA. Veronikou Bendovou. Veronika se narodila a žije v Praze a je matkou čtyř dětí. Ve svém nedávno vydaném debutu „Nonstop Eufrat“ se napínavou formou zamýšlí nad různými podobami víry i modloslužebnictví v naší době. Příběh pojednává o bývalém katolickém knězi, který se musí vypořádávat nejen se svou novou rolí manžela a otce, ale také s tajemnými esemeskami od neznámého odesílatele.

Únorové zimní setkání proběhlo v teplé a klidné atmosféře v duchu přátelského povídání. Dotkli jsme se mnoha témat, která trápí jak jedince, tak společnost obecně. Názorová rozmanitost může lidi buď rozdělovat, nebo obohacovat. Věřím, že komorní setkání s paní Veronikou bylo obohacující zkušeností pro všechny přítomné, a že mezi nás opět ráda zavítá.

Jitka Dostálová

Úryvek z knihy:

Řekl ještě něco. Mlčky ho poslouchala. Cítil na okamžik, že ledy mohou ještě roztát. Pak udělal chybu. „Krise kněžské identity,“ použil spojení z článku, který četl. Ta školometská šablona zůstala viset mezi nimi ve vzduchu jako trapná výmluva. Petr se nepatrně ušklíbl. Gabriela zvedla oči a řekla skoro zle: „Mně to připadá, jako kdyby si strom řekl, že už ho nebaví být strom, že chce být pes. A stal se psem!“ Pomyslela v tu chvíli na to, kolikrát i nad její skloněnou hlavou pronášel formuli k odpuštění hříchů...?

Rozhovor s Veronikou Bendovou

Jak dlouhou jste psala tuto knihu?

Psala jsem ji asi tři čtvrtě roku.

Pomáhálo vám při psaní nějaké z vašich dětí?

Vlastně ano! Pomohla mi má nejstarší dcera Klára, která vyhrála v soutěži na sáčku od chipsů notebook! A místo, aby si ho nechala, darovala mi ho se slovy: „To je pro tebe, maminko, abys mohla dopsat ten svůj román!“ Do té doby jsme měli s manželem počítač jen jeden, a takhle jsem mohla v létě psát na chatě třeba na zahradě pod stromem, když nejmladší syn odpoledne spal. Jinak mně pomohl hodně můj muž, který mi text kompletně opravil a otravoval místo mne vydavatele.

Píšete další knížku?

Ano, píšu. Měla by být o rodině, dětech, trochu i o politice. A jedna kapitola se bude odehrávat tady na Chvalčově.

Proč se tato knížka jmenuje Nonstop Eufkrat?

Eufkrat se jmenoval skutečný nonstop bar kousek od našeho domu. Seděli tam největší zoufalci z celé čtvrti. Teď už je zrušený. A mne vždycky fascinovalo, že někdo dá svému nevábnému podniku jméno podle starozákonní řeky. Podle biblických zdrojů u řeky Eufkrat ležel Eden, rajska zahrada.

Je tato knížka podle pravdy?

Příběh je vymyšlený, ale jako v každém vymyšleném příběhu se i tady vyskytují kusy skutečných událostí nebo situací. Na začátku mého příběhu například stál skutečný odchod našeho faráře, se kterým se řada lidí nemohla vyrovnat.

Co ráda pijete?

Kávu. Když je horko, ráda si dám pivo. A když přijedu sem na Moravu, rozhodně a s chutí slivovici!

Psala jste v noci či ve dne?

Psala jsem hlavně po večerech, když už šly děti spát.

Děkuju, že jste si na tento rozhovor udělala čas!

Já děkuju Tobě, Johanko!

připravila a vedla Johanka Dostálová

Vaše příspěvky

Pod křídly charitní pečovatelské služby

Stárnutí patří k několika málo nezvratným jistotám v našem životě – je jeho součástí. A s ním se kromě jiného pojí úbytek sil, zdraví a větší potřeba pomoci a pozornosti ze strany mladších. Někdy to ovšem bývá potřeba tak velká, že může vyčerpat síly celé rodiny a vymazat okamžiky pohody, pospolitosti a vzájemného srozumění. V takové chvíli je nejlépe uchýlit se pod ochranu charitní pečovatelské služby.

Sídlo místní charitní pečovatelské služby působící při Oblastní charitě Bystřice pod Hostýnem je na ulici 6. května v bloku nízkých budov naproti zdravotnímu středisku. Tady je kancelář vedoucí Markéty Buckové a místnost, která poskytuje zázemí všem pracovnícím. Právě sem mohou přijít blízcí klientů informovat se na možnosti pečovatelské služby, poradit se či uzavřít smlouvu o péči. Jsou tady správně. Na nástěnce v hlavní místnosti stojí psáno: „*Dělejme každému to, co bychom si přáli, aby konal nám. Nechtějme se povyšovat nad druhé. Budme k druhým ohleduplní. Mějme soucit s utrpením druhého, mějme spoluúčast s nemocemi trpícího. Mějme soucit s chybučícími a hříšníky. Prokazujme si vzájemně úctu.*“

Jak říká vedoucí charitní pečovatelské služby Markéta Bucková, nikdo by neměl cítit jako osobní selhání, pokud se nedokáže kvůli pracovnímu vyčerpání či ze zdravotních a jiných důvodů plně postarat třeba o své staré a nemocné rodiče či postiže-

ného člena rodiny. Charitní pečovatelská služba v takovém případě dokáže účinně, kvalifikovaně a citlivě pomoci.

V letošním roce působí v charitní pečovatelské službě celkem 14 pracovníc a jejich péče využívá 221 klientů. Kapacita ale rozhodně není naplněna a přijímání jsou klienti další. Za některými pracovnicemi dojíždějí a docházejí do jejich domovů i do bytů v domě s pečovatelskou službou. Pečovatelky dojíždějí ke klientům do Bystřice pod Hostýnem, Brusného, Blazic, Chomýže, Chvalčova, Komárna, Loukova, Libosvár, Mrlínska, Osíčka, Podhradní Lhoty, Rajnochovic, Rusavy, Slavkova pod Hostýnem a Vítonic.

Mohou klienty navštěvovat až třikrát denně i o víkendech a svátcích, nebo třeba jen jednou do týdne. Délka návštěv se pohybuje od 30 do 45 minut. Dopoledne pracují od 6.00 do 15.30, služby se pak střídají od 15.30 do 22.00 a o víkendech a svátcích od 6.00 do 22.00 hodin. Pomáhají při osobní hygieně i na lůžku, při použití WC, při koupeli, oblékání, s péčí o vlasy a nehty. Dovážejí obědy, zajišťují podání jídla i pití. V případě potřeby vypomohou s pracemi v domácnosti – obstarají nákupy, praní prádla, úklid, topení, doprovodí klienta na úřady nebo k lékaři, zajdou pro léky. Vše dělají tak, aby minimálně zasahovaly do klientova soukromí a snaží se podporovat jeho soběstačnost. Nejdůležitější pro ně je, aby člověk, o kterého je pečováno, mohl zůstat ve svém domácím prostředí.

Služby pečovatelek jsou navíc levnější než například pobyt v centrech pro seniory. Stojí 120 Kč za hodinu a mohou být hrazeny ze státního příspěvku na péči. Pokud klient potřebuje pečovatelku několikrát do týdne, zaplatí za měsíc průměrně od několika stokorun do dvou tisíc korun (například: 1 x týdně koupel /asi 2 hodiny měsíčně, tj. 240 Kč/, pomoc s úklidem 1x za 14 dnů /asi 1,5 hodiny měsíčně, tj. 180 Kč. Celkem 420 Kč měsíčně). Užívá-li pečovatelské služby jednou denně, může zaplatit za měsíc od 1.300 Kč do 3.000 Kč (*například: třičtvrtěhodinová návštěva 1x denně v pracovní dny, o víkendech i svátcích – tj. asi 2.790 Kč měsíčně*). Pokud službu potřebuje třikrát denně včetně víkendů a svátků, zaplatí zhruba od čtyř do osmi tisíc korun (*například: návštěva třikrát denně včetně víkendů a svátků /čas návštěv za den asi 2 hodiny/ tj. asi 7.440 Kč za měsíc*).

Jeden den s pečovatelkou

Typický pracovní den charitní pečovatelské služby začíná po šesté hodině ranní kromě jiného třeba i převzetím klíčů a dokladů k autu. Cesta může být delší a dojet v zimě po ránu na Rusavu nebo do Rajnochovic nemusí být vůbec lehké. Pečovatelky jsou po letech praxe neohroženými řidičkami. Každá z pracovníc podle připraveného plánu míří ke svým klientům obstarat pomoc při ranní hygieně, oblékání, podání snídaně či léků, pozdravit, poptat se, jak se klient cítí. Noc může být pro nemocné seniory bez rodiny mnohdy dlouhá a bezútešná. „Mám v zimě ráda tu firmu s dílnou naproti našeho domu,“ říká jedna z klientek, „v pět hodin tam vždycky rozsvítí světla a já vím, že bude ráno...“

Zpět na základnu se pracovnice postupně vracejí mezi osmou a devátou hodinou dopolední. Vypít kávu nebo čaj uvařený v minikuchyňce, sníst z domova přinesenou svačinu, krátce si odpočinout a informovat se navzájem, co který klient nově potřebuje, v jakém je stavu a co by se mělo udělat, až jednu pracovníci vystřídá druhá.

Řeši se také různé důležité drobnosti: „Až tam odpoledne půjdeš, prosím tě, hned jak otočíš klíčem v zámku, musíš hodně přitáhnout dveře k sobě, jinak s tím budeš lomcovat do večera.“

Po deváté hodině je nejvyšší čas zajet pro obědy do tří bystrických kuchyní – do TONU, do mateřské školy Radost na Schwaigrově náměstí a do kuchyně základní školy Bratrství. Obědy v podepsaných termonádobách pak putují charitními auty ke klientům. Hodně jich je v domě s pečovatelskou službou v ulici 6. května. Některým stačí oběd jen donést, další z klientů potřebují pomoc při podání oběda, stolování nebo třeba mytí nádobí. Ty navštěvují pracovnice charitní pečovatelské služby osobně.

Služebně nejstarší pečovatelka bystrické charity Irena Pavelcová má na starosti čtyři až pět takových klientů denně. K prvním z nich vyjíždí už před jedenáctou. Hned u dveří si bere návleky na boty, srdečně se s ním zdraví, a zatímco ohřívá oběd v kuchyni, vypráví mu, co je nového, a odpovídá na všechny jeho otázky. Polévku nedává do talíře, ale do misky, protože ví, že to tak má strážník radši. Po obědě uvaří kávu a ještě rychle přestele lůžko, protože to působí klientovi s omezenou pohyblivostí největší potíže.

Při druhé polední návštěvě ohřeje oběd v mikrovlnné troubě a přesně odhadne čas. Dohlédne na přípravu léků, pochválí, vzpomene si na nejnovější vtip, myje nádoby, ukládá ho na správné místo a poslouchá příběh o klientčině tatínkovi.

Na další návštěvě se dozví, jak uvařit výborný léčivý čaj se skořicí, a že románovou hrdinku zřejmě nepřátelé brzy připraví o dědictví. Polévku servíruje v kastrůlku, protože ví, že to tak strážnice má radši, a nenápadně odnáší ze stolu příliš používanou solničku.

K častým odpoledním aktivitám charitní pečovatelské služby patří také doprovody a pomoc při koupání klientům pohybově omezeným, kteří nemají možnost se vykoupat v domácích podmínkách. Těmto klientům slouží bezbariérové sprchy stacionáře pro seniory ve Chvalčově. Pečovatelka zajišťuje také přepravu charitním autem. Mnohé ze seniorů, kteří tráví dlouhý čas jen ve svém domě, potěší i cesta samotná. A tak se v autě mluví o všem, co se za oknem mihne a přinese vzpomínku – o lidech, psech nebo třeba i o vaření povidel.

Běžný pracovní den vždy končí nutnou administrativou. Pečovatelka zapisuje časy do karet klientů a nečekané i plánované změny do tzv. komunikačních listů. A poté, co si naplánuje práci na další den, musí uklidit auto, kterým celý den ke klientům jezdila, a ani tankování benzínu a problémy s drobnými závadami za ni nikdo nevyřeší. Pak se ještě podívá do soupisu šetření klientů, aby zjistila, jak se kterému z nich daří a jestli zítra nebude potřeba něco změnit.

„Ti lidé jsou zlatí,“ říká pečovatelka Irena Pavelcová. Já jsem tady už přes dvacet let, tak mě často posílají k novým klientům, nebo tam, kam nikdo moc nechce, ale to není žádný problém. Charita má působit tam, kde nikdo jiný nedokáže pomoci, a já půjdu i tam, kam nikdo nechce... Ale fotit se nebudu...“

msch

Charitní pečovatelská služba Oblastní charity Bystřice pod Hostýnem
Kontakt: Markéta Bucková – telefon: 775 635 014.

Z historie

Tomáš Garrigue Masaryk

Narodil se 7. března v roce 1850 v Hodoníně. T. G. Masaryk byl pedagog, politik, státník a filozof. Byl poslancem rakouské říšské rady a univerzitním profesorem. V roce 1918 se stal prvním prezidentem Československa. Za klíčový podíl na vzniku samostatného nezávislého státu byl označen za Prezidenta Osvoboditele a k osmdesátým narozeninám byl přijat tzv. Lex Masaryk obsahující větu: „Tomáš Garrigue Masaryk zasloužil se o stát.“ T. G. Masaryk byl sedmnáctkrát navržen na Nobelovu cenu míru. Náš první prezident zemřel 14. září 1937 v Lánech.

Při příležitosti voleb českého prezidenta si připomeňme některé myšlenky Tomáše Garrigua Masaryka.

O demokracii

- Ježíš, ne Caesar, toť smysl našich dějin a demokracie.
- Demokracie nepanuje, ale napravuje.
- Boj, to není humanita.
- Bez osobní odvahy a odpovědnosti nelze dělat politiku opravdovou, demokratickou a lidovou.
- Demokracie je úsilí proti nadpráví, proti násilnosti.
- Demokracie není panováním, nýbrž prací k zabezpečení spravedlnosti. A spravedlnost je matematika humanity.
- Demokracii dělají demokrati a lepší demokracii lepší demokrati. Pravda je ve všem, i v politice, nejpraktičtější.
- Existence duší je pravým základem demokracie: věčné věčnému nemůže být lhostejné, nesmrtný je nesmrtnému roven.
- Má-li naše demokracie své nedostatky, musíme překonávat ty nedostatky, ale ne překonávat demokracii.
- Tož demokracii bychom už měli, teď ještě nějaké ty demokraty.
- Vy jeden, každý musíme snést mínění druhého. Demokracie znamená diskusi.
- Demokracie znamená, že každý občan může říct po vzoru francouzského monarchy: "Stát jsem já." Nebo skromněji: "I já jsem stát."
- Komunismus je možný, ale jen mezi bratry, v rodině nebo v náboženské a v přátelské obci; může být udržen jen opravdovou láskou. Nepřijímám třídního boje.
- Bez zájmu [občanů] o stát republika se stává de facto státem aristokratickým, byrokratickým, státem menšiny - forma sama nerozhoduje o podstatě státu.
- Byl jsem čtyřikrát zvolen presidentem naší republiky; snad mi to dává legitimaci, abych Vás poprosil a celý národ československý i spoluobčany národností ostatních, abyste při správě státu pamatovali na to, že státy se udržují těmi ideály, z nichž se zrodily. Sám jsem si toho byl vždycky vědom.

Chvalčovští zahrádkáři

Až kvůli štěstí projdeš celý svět, zjistíš, že stálo před tvými dveřmi.

Africké přísloví

Začínáme nový rok s novými cíli, myšlenkami, přáními či touhami.

30.11.-1.12. 2012 jsme se zúčastnili zasedání Republikové rady. Zároveň se nám při zasedání představil kandidát na prezidenta Jiří Dienstbier.

V prosinci proběhla **Výstava BETLÉMŮ** a **Floria VÁNOCE** v Kroměříži - první ročník. Zde se prezentovaly děti z Kroměříže a Holešova. Akci organizovala př. V. Čablová.

Rovněž v prosinci oslavili naši členové Josef Červinka a Eduard Sedlár polokulatinu, tím jim ještě jednou gratulujeme a přejeme, ať jsou ještě dlouho v dobré kondici, náladě, zahrádky mají plné výpěstků a také děkujeme jejich milovaným manželkám, že o ně tak dobře pečují.

Př. J. Pavelec a P. Šimek dovezli dva regály, které smontovali a natřeli. Instalované regály budou sloužit na různý materiál. Zbývá do nich nařezat dřevotřísku.

28.12. se uskutečnil na Chalupě zahrádkářů 10. ročník „**Degustace jablek a košť slivovice**“ s malým občerstvením. Putovní pohár získal př. J. Zemánek - durancie, druhý byl B. Ovčáček - švestky a třetí Ing. J. Skýpala - švestky. Všichni účastníci dostali „Pamětní list.“

30.12. jsme si udělali „**Vycházku na ukončení roku**“ s rozloučením na Chalupě.

Účastníci koštu

Účastníci koštu

Rok 2012 byl nejen **Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity**, ale i **rokem rostlinolékařů** proto, že dochází k uskutečnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES o udržitelném používání pesticidů. Diskutuje se o Národním akčním plánu ke snížení používání pesticidů v ČR a o sloučení Státní rostlinolékařské správy a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského. Pesticidy jsou přípravky a prostředky, které jsou určeny k tlumení a hubení rostlinných a živočišných škůdců a k ochraně rostlin a skladových zásob. Bohužel některé státy EU používají u nás zakázané pesticidy a klidně k nám dovážejí ovoce a zeleninu!

Již nám začíná doba vzdělávání, školení v Olomouci, Brně, Zubří, a jinde. Rovněž začínají probíhat „Výroční členské schůze“ v základních organizacích (ZO), které hodnotí uplynulý rok 2012.

Každý člen dostává po zaplacení členské známky „**RUKOVĚŤ ZAHRÁDKÁŘE**“, kde jsou na obálce zobrazeny odrůdy k jednotlivým článkům jako např. Asijská hrůšeň - Pungsu, Interspecifická réva vinná - Pölskei muskotály x Diamant zraje kolem 20.8. odolná plísní a padlí, Rajče - Tornádo F1, Tomato Tumbling Tom Yellow-žluté, Třešně - Adélka, Amid, Debora, Early Korvik, Helga, Jacinta, Justyna, Lapins, Livia, Regina, Sandra, Tim, Broskev - Brunila, Kamila, Majorita, Roztylská, Tomana, Vláda, Meruňka Mirka, Nora, Líska - Lenka, Višeň - Oblačinská, Jabloň - Bohemia, Gold Bohemia, Švestka - Amátka, Anna Späth, Dwarf, Horňácká Durancie, Stáňa, Vítek,

Rajče - Beefmaster, Bejbino F1 koktejlové, Corsaro, Strillo F1, Šejk, Tipó F1. Dále se zde dočtete o pěstování sloupcových jabloní, rakytníku na zahrádce, biologické ochraně jaderovin, kadeřavosti broskvoní, polských odrůdách ovoce a podobně.

Časopis ZAHŘÁDKÁŘ nabídl v lednovém čísle předplatitelům stolní kalendář „Zahrádkářův rok 2013“. Mimo jiné je zde také zastoupena firma SEMO Smržice a její osiva - 900 odrůd zeleniny, bylinek, květin, která mají vysokou kvalitu se zárukou – „POROSTOU, RUKU NA TO.“ S únorovým číslem předplatitelé obdrží mrkev JARANA F1 raná karotka Nanteského typu, později ředkvičky PRIMARA F1, cibuli sečku ENTITA, okurku nakladačku ALOE F1 a v edici speciál **Knihovnička Zahrádkáře Rajčata** - odrůdy tyčkové CHERROLA F1, TASTIER F1, PEDRO F1, ATERON F1, PARTO F1, CITRINA-žlutá, TORNADO F1, odrůdy keříčkové ŠEJK, TUMBLING TOM RED, BAJAJA, SEMAPRIM F1, HANA, RUBINEK, MARIENKA F1, AZTEK žluté, TUMBLING TOM YELLOW žluté. Dále dostanete „**Katalog JARO 2013 Rostlinky**“ v zásilkové službě, později přibudou **Pelargonie** v Knihovničce.

V časopisu ZAHŘÁDKÁŘ jsou také fejetony, dotazy na Václava Větvíčku, zámeckého zahradníka ve Štíříně, nebo meteorologická školička Aleny Zárybnické. Zde jsme se dozvěděli o teplotních rekordech: nejnižší teplota 10.2.1929 -42,2°C v Litvínovicích u Č. Budějovic, nejvyšší teplota 20.8.2012 +40,4°C Dobřichovice (známé Dobřichovské zeli). Ochlazení za 24 hod. 31.12.1978/ 1.1.1979 pokles o 30°C ve Frenštátě pod Radhoštěm. Máte také možnost vyhrát v pravidelném

Putovní pohár v koštu slivovice 2012 převzal J. Zemánek.

III. místo v koštu slivovice J. Skýpala 2012.

slovování všech předplatitelů nějakou pěknou cenu. A novinou je v únorovém čísle „**Anketa Zahrádkáře o ceny**“.

I v tomto roce nabízíme zdarma počítačový program **SADOVNICKÁ PROJEKCE MINI**, který si můžete stáhnout z našich webových stránek www.zahradkar.org., kde je také aktivní klíč pro uvedený měsíc, vše v časopisu Zahrádkář.

Leden je nabitý narozeninami členů naší ZO: 13. ledna př. Ing. J. Skýpala oslavil 89 roků, 18. ledna naše př. E. Zicháčková 80 let, 31. ledna př. M. Symerský milých 50 roků. V únoru bude mít krásné kulatiny př. MUDr. B. Janováčová, v březnu oslaví skvělé kulatiny př. Milena Kynclová. Oslavencům přejeme spoustu zdraví, dobré pohody a nálady, mnoho úsměvů a do dalších let hodně inspirace ke spokojenému a radostnému životu se sluncem v duši i v těle.

Roll-Blitz je jednoduchý nástroj na sběr ovoce=stop bolesti zad. Vyrábí se ve 3 velikostech. Nejmenší varianta sbírá do 25mm, lískové ořechy, třešně, višně, kaštany, žaludy, olivy. Prostřední varianta sbírá od 25 do 50mm, vlašské ořechy, švestky, blumy, meruňky, menší jablka. Největší provedení sbírá od 40 do 100mm, jablka, broskve, kdoule, citrusy. Filosofie jednoduchosti provází i jeho použití. Vyzkoušejte.

Začíná doba koštů vín a proto si připomeneme profesora Milana Šimánka, kardiologa a Zuzanu Urbanovou, dětskou kardioložku, kteří napsali knihu „**MÝTY A FAKTA O VÍNĚ**“. Kmotry při křtu knihy byli také kardiochirurg profesor Jan Pirk, generální ředitel Znovínu Pavel Vajčner či herec Petr Štěpánek. Před deseti lety byly první v ČR vědecky podložené výzkumy účinků vína na prevenci srdečních onemocnění. Do té doby se všichni opírali o zahraniční výzkumy. Výzkumy podáváníí rozumného množství vína na železničárech v Poděbradech potvrdily, že je víno zdravé. První rok bylo poskytnuto víno Veltlínské zelené bílé, druhý rok pak Svatovavřínecké červené. Dokonce se ukázalo, že bílé moravské je zdravější než červené. **Důležité je jeho pravidelné pití.** Má se pít každý den, minimálně pět dnů v týdnu malé množství, které obnáší čtyři decilitry pro muže a dva pro ženy. Ano, každý den, jinak to nefunguje. Je škodlivé, když celý týden člověk nepije a o víkendu se opijí. To nedoporučuje pan profesor. A jak je tomu s pitím vína **v těhotenství a při kojení**? Zde razí profesor Šimánek absolutní abstinenci, v opačném případě hrozí poškození mozku

ještě nenarozeného či kojeného dítěte. Nejzranitelnější je mozek dítěte mezi šestým měsícem těhotenství a druhým rokem života, v období tzv. růstového sprintu mozku.

Jan Pirk přiblížil, proč pro pokus byli zvoleni železničáři: „Bylo těžké najít někoho, kdo nechlastá.“ Svou řeč ukončil slovy kaplana Hustopečí, která prý pronesl v kostele: „**Kázání má být jako ženská minisukně – krátké, přiléhavé a s krásným obsahem.**“ Herec Petr Štěpánek dodává: „**Víno se nechlastá, víno je filozofie, životní cíl a něco nádherného.**“ Proto všem, kteří půjdete na košt vína, přeje jenom samé krásné zážitky.

Výstavy a jiné akce:

Moderní bydlení a zahrada proběhne 15.-17. 2. v Pardubicích v ČEZ Aréně.

15.-24. 3. bude výstava orchidejí v Českých Budějovicích, SZO Orchidea.

22.-24. 3. čekají Velikonoce - svátky jara v Častolovicích.

20.-21. 4. uspořádala Sokolská zahrada Floriu dětem v Kroměříži.

25.-28. 4. nás čeká FLORA Olomouc - její jarní etapa.

Pár pranostik.

Leden studený, duben zelený.

Když tě v únoru zašimrá komár za ušima, poběhneš jistě v březnu ke kamnům s ušima.

V únoru když skřivan zpívá, velká zima potom bývá.

Kolik mlh v březnu k nebi stoupá, tolik bude ještě mrazů po Velikonocích.

Na svatého Řehoře svačina se vyoře. (Je delší den a tedy třeba svačit.)

V březnu prach a v dubnu bláto - sedlákovi roste zlato.

Půda je dědictví, o které je třeba pečovat pro další generace.

Výbor ZO ČZS

Než zavřete zpravodaj

Než zavřeme zpravodaj, všichni se společně pomodleme za naši krásnou zem, ať vzkvétá, za pana Schwarzenberga, ať se netrápí tím, že *Boriš umí, není chlapík, co leze po skalínách, ale text české hymny: bory šumí po skalínách*, pomodleme se za občany, kteří byli v amnestii osvobozeni, aby už dále nevyváděli, za pana Václava Klause, aby osvobození občané něco nevyvedli jemu, pomodleme se za tlumočnicka, aby uměl zahrát do autu vtipy o zdegenerované šlechtě, jež je nový pan prezident schopen vytáhnout na čaji o páté u Windsorů v Buckinghamském paláci, pomodleme se za naši modrou planetu a kruhy v obilí, pomodleme se za plejáďany a všechny paralelní civilizace, pomodleme se za náš Chvalčov a všechny lidi v něm.

Jitka Dostálová

Slovo na konec:

*„Knihy jsou jako noty,
živá rozmluva je zpěv.“*

A. P. Čechov

Obsah

Úvodník	1
Zprávy z obecního úřadu.....	2
Slovo starosty	4
Matrika	5
Z naší obce.....	5
Co byste měli vědět.....	7
Okénko nejen do školy	9
Něco pro bystré hlavičky	12
Zprávy z SOS Vesničky	13
Zprávy ze stacionáře	15
Různé	16
Kulturní rubrika	17
Vaše příspěvky	20
Z historie.....	23
Naši zahrádkáři.....	24
Než zavřete zpravodaj.....	28

Lavírovaná kresba od Karla Bubílka na přední straně obálky je Svatý Hostýn v zimním hávu.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje je 25. března 2013. Za obsah článků zodpovídají autoři.

CHVALČOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalčov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalčov. Vychází šestkrát ročně. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Bc. Alžběta Luhan-Fürstová, Mgr. Eva Bubílková, Karel Bubílek, Jiřina Skýpalová, Mgr. Alena Konečná, Mgr. Kristýna Pavlíčková. Vytiskl KaS Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalčov, Obřanská 145, 768 72 Chvalčov. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521